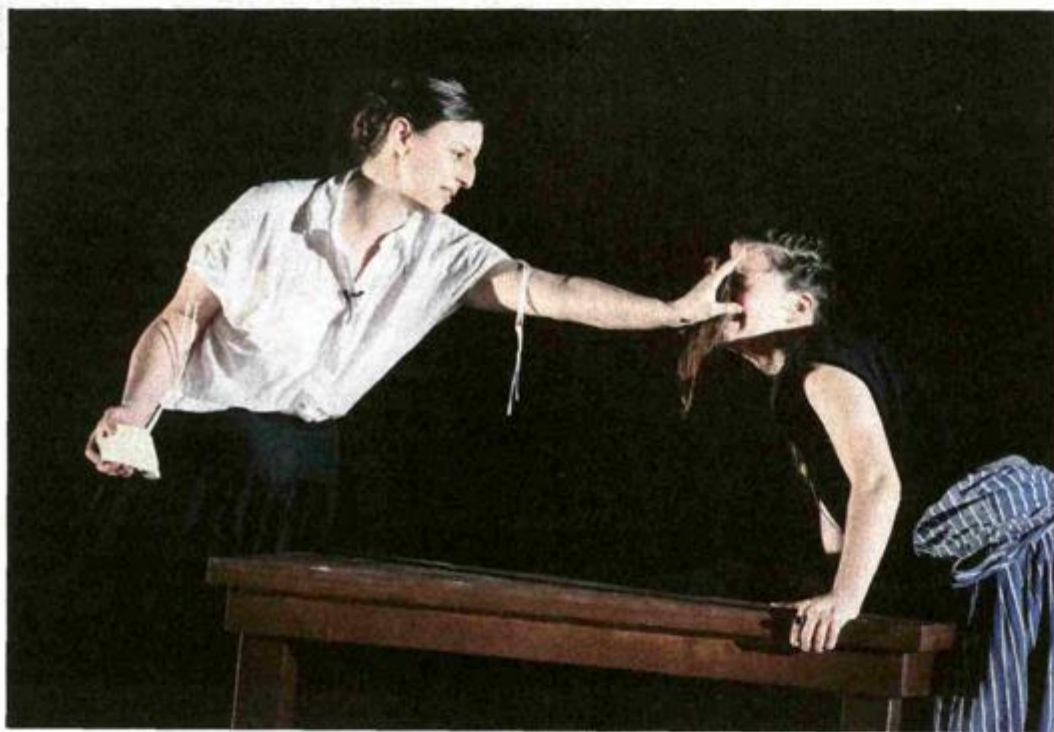

'KRVAVA SVADBA' NA LOKRUMU

Poetski stilizirani jezik Federica Garcíe Lorce prvi put na Igrama

Lorca sam u svom komadu piše o prepuštanju vlastitim impulsima i porivima. Međutim ono što zaokružuje jest da uvijek postoji sila veća od čovjeka, kako god ju nazvali – svemir, kozmos, Bog – i **pod tim utjecajem čovjek se mijenja i može birati puteve drugačije od onih koji su zacrtani**

KRVAVA SVADBA NIKAD NIJE bila postavljena na Igrama – naglasila je na konferenciji za medije intendantica Dubrovačkih ljetnih igara Dora Ruždjak Podolski – Stoga veseli ovaj tekst i uopće Lorca na Igrama. Činjenica je da je Federico García Lorca smatrao kako se čovjek može ostvariti u svojoj punini

Drama Krvava svadba napisana je 1933. godine

jedino ako slijedi vlastite instinkte. Tada živi punim plućima, međutim Lorca sam u svom komadu piše o prepuštanju vlastitim impulsima i porivima. Međutim ono što zaokružuje jest da uvijek postoji sila veća od čovjeka, kako god ju nazvali – svemir, kozmos, Bog – i pod tim utjecajem čovjek se

mijenja i može birati puteve drugačije od onih koji su zacrtani – naglasila je Ruždjak Podolski, iskazavši zahvalnost redateljici, autorskom timu i suradnicima koji su koncentrirano i posvećeno pristupili procesu, uz zahvalu izuzetnom glumačkom ansamblu predvođenom Jadrankom Đokić.

Saša Božić, pomoćnik za dramski program naglasio je kako su ovogodišnje Igre prožete Mediteranom.

— Začudujuća je činjenica da je Federico Garcia Lorca kao jedan od najvećih europskih modernističkih dramatičara vrlo rijetko bi prisutan, premijerno u Dubrovniku – sada prvi put – ali i uopće u Hrvatskoj.

— Lorca u svom tekstu definira odnos prema kazalištu kao prema magiji i slutnji, upravo kroz riječ duende, što bi bila slutnja, a opet izvan mogućnosti poimanja riječima... Ta Lorcina magija spaja se s magijom Lokruma. Vjerujem da će publika uživati u njoj – naglasio je Božić.

Redateljica Franka Perković Gamulin zahvalila se autorskom timu, kao i glumcima, posebno 'ekipi koja je čekala u Dubrovniku dok su počinjali u Zagrebu'.

Iz perspektive čitavog ansambla i tima bilo nam je i sada nam je jasno zašto se teško izvodi; radi se o izuzetno zahtjevnom i osjetljivom materijalu. Ideja da radimo Krvavu svadbu došla je od Dore Ruždjak Podolski i Saše Božića. U početku nisam bila sigurna jesam li u stanju uhvatiti se u koštac s ovako ozbiljnim materijalom. Kako je Lorca velik pisac brzo nam je bilo jasno da postoji način da se taj visoko stilizirani poetski jezik uhvati i pronade

pravi ritam unutar kojega ova Krvava svadba dobro funkcionira – naglasila je Perković Gamulin.

— Kad uđete u komad i krenete se baviti njime shvatite koliko je veliko i nesavladivo, koliko je Lorca velik u svom djelu. Krenuli smo u 'pregovore' s ovim djelom, narativ je sveden na pojednostavljenu narativnu situaciju – vjenčanje i mlada koja s nekim drugim bježi s vjenčanja. To je to, tu je 'sva drama', no način na koji je Lorca pristupio tome je zapravo ono što je ključno – istaknuo je među ostalim dramaturg Goran Ferčec.

— Bilo mi je fascinantno primijetiti da su unutar patrijarhalnog obrasca upravo žene te koje ga prenose dalje na generacije, a opet – žena prekida taj obrazac, odlazi i za što biva kažnjena. To je jedan suvremen moment – dodala je, fascinirana i Lokrumom samim koji 'nosi nevjerovatnu atmosferu'.

Jadranka Đokić je u ime cijelog tima

Lorca u svom tekstu definira odnos prema kazalištu kao prema magiji i slutnji, upravo kroz riječ duende, što bi bila slutnja, a opet izvan mogućnosti poimanja riječima... Ta Lorcina magija spaja se s magijom Lokruma

glumaca istaknula kako iz glumačke pozicije ima problem s verbalizacijom i racionalizacijom i stavljanjem okvira.

— Valjda je potrebno nešto praiskonsko, intuitivno u meni, neizrecivo i duboko, pogotovo na ovom komadu, što seže daleko u pretke. Te neke silnice stalno rade u meni dok nosimo ovaj komad – naglasila je Đokić otkrivši segmente svoje uloge, majke.

Drama Krvava svadba napisana 1933. godine primjer je dramskog predloška koji povijest kazališta naziva pjesničkom ili poetskom dramom, razvijenom unutar razdoblja moderne drame. Osnovne su značajke te dramske poetike odstupanje od klasične narativne linije povezane s radnjom i otvaranje prema lirskim ambijentalnim i simboličkim kvalitetama dramske situacije.

Pjesničko ili poetsko iz naziva ipak se najviše odnosi na jezik same drame kojem je pridodana funkcija šira od toga da izgovorena rečenica bude tek replika, šireći mu prostor izraza prema poeziji ili čak prema onome što nije izgovoreno. Karakter je poetske drame snažna ambijentalna i tekstualna liričnost te iscrpljivanje naoko rudimentarnog zapleta. Tim snažnim označiteljima uvelike je određen njezin scenski karakter.

Redateljsko-dramaturški koncept ovog projekta temelji se upravo na poštivanju spomenutih označitelja uspostavljajući scenu prije svega kao tablo, stiliziranu, smirenu sliku unutar koje je moguće scenskim sredstvima graditi ambijent i atmosferu tragedije

zatvorenog svijeta o kojem piše Lorca. Fragmentarni karakter Lorcine dramske montaže omogućuje gradnju scena kao niza manjih, autonomnih slika, koje tek združene u cjelinu uspostavljaju logiku velike priče i tragedije. Svaki čin i svaka slika snažna je i potentna mikro situacija, mala drama za sebe, u idealnoj proporciji prema cjelini.

Prostor poetske drame očišćen je od svega suvišnog, od svih označitelja koji ne pridonose atmosferi kao osnovnom gradbenom načelu. Svaki je prostor unutar svake situacije u svojoj oskudnosti sveden na simboličku pozadinu na kojoj se događa tragedija. Stoga je prostor, baš kao i jezik, uspostavljen kroz simboličku vrijednost kao poetski prostor. U ovom scenskom konceptu taj se prostor formira in situ, na već postojećoj lokaciji (Lokrum), u eksterijeru naglašene prostorne izdvojenosti i izolacije, na mjestu očišćenom od bilo kojeg drugog označitelja osim ambijenta koji postoji u odnosu na dramu koja ga pretvara u samo jedno od mogućih mjesta tragedije.

Dramski likovi Lorcine tragedije svedeni su na tipove više nego na karaktere. Njihovo je djelovanje bliže antičkom konceptu hibrisa s jedne i hamartije s druge strane. Oni su žrtve vlastite oholosti (strasti), ali i neizbježnosti vlastite krive procjene ili tragične sudbine. Njihovo je prokletstvo dvostruko. Zatvoreni unutar svog socijalnog okvira, strast ostaje kao jedini dozvoljeni prostor slobode, makar i po cijenu prokletstva ili smrti. • MNJB/DLJI